

FÖLDRAJZ ÉRETTSÉGI PRÓBATESZT, KÖZÉPSZINT

1. Igazak vagy hamisak az alábbi állítások Magyarország nemzeti parkjairól? (4 pont, elemenként 1 pont)

- a) A Kiskunsági Nemzeti Park hazánk legnagyobb és legrégebbi nemzeti parkja.
- b) A Hortobágyi Nemzeti Park és Kiskunsági Nemzeti Park állat és növényvilága alapvetően hasonló.
- c) A Dévaványai Tűzokrezervátum a Duna-Ipoly Nemzeti Park egyik legnagyobb részterülete.
- d) Az Őrségi Nemzeti Park Magyarország egyik gombákban leggazdagabb területe.

2. Egészítsd ki a helyes válaszlehetőséggel a Nappal kapcsolatos állításokat! (4 pont, elemenként 1 pont)

- a) A Nap működésének alapja az a termonukleáris folyamat, Amelyben a héliummá alakító reakciók sorozata zajlik.
 - Oxigént
 - Hidrogént
 - Széndioxidot
 - Metánt

- b) Mivel a nap nem szilárd, különböző részei különböző sebességgel rotálnak: a Nap egyenlítője naponta fordul körbe teljesen, ezzel szemben a sarkokon a Napnak 36 napba telik, míg megfordul a saját tengelye körül.
 - 15
 - 25
 - 45
 - 55

- c) A Földünkig eljutó napsugárzás 90%-a keletkezik.
 - a fotoszférában
 - a magban
 - a koronában
 - a konvektív zónában

d) A tudományos konszenzus szerint a Nap nagyjából betöltötte az élettartalmát.

- negyedrészt
- félig
- háromnegyedrészt
- teljesen

3. Egészítsd ki az állításokat a demográfiai átalakulás négy szakasza kapcsán, illetve határozd meg, hogy a felsorolt állítások igazak vagy hamisak! (8 pont, elemenként egy pont)

a) Az első szakasz, amikor a születési és a halálozási arány is magas, és a népességszám lassan növekszik. Az átlagéletkor.....

- magas
- alacsony

b) Mely országok tartoznak az első szakaszba?

- Afrikai országok nagyrésze
- Egyik ország sem, ez az ipari forradalom előtt volt elterjedt

c) A második szakasz, amelyben a halálozási arány az életkörülmények javulásának hatására csökken, de a születési arány ugyanolyan magas, mint korábban. A népesség száma rohamosan gyarapszik. Mi a legemblematikusabb példa arra a technológiai áttörésre, amelyek az itt említett életkörülmények javulását jelentik?

- Penicillin
- Gőzgép
- Fogamzásgátló tabletta
- Traktor

d) A harmadik szakasz, amelyben a halálozási arány az előzőnél is alacsonyabb, de a születési arány is csökken. Mindez persze hosszú folyamat. A népesség számának növekedése mérséklődik.

A nők hozzáférése az oktatáshoz nagyrészt hozzájárul a demográfiai modellek közötti váltáshoz, mivel a nők hozzáférése az oktatáshoz

- erősíti a technológiai fejlődést, hiszen több tudós lesz
- olyan társadalmakat teremt, amelyben a férfiak rosszabb helyzetbe kerülnek

- azt eredményezi, hogy később szülnek gyereket és aktívabban élnek a családtervezés lehetőségeivel
- aláássa a családi értékeket

e) A negyedik szakasz, amelyben a halálozási arányszám tovább csökken, és a születések száma is lényegesen kisebb. A népességnövekedés megáll, esetleg természetes fogyásról is beszélhetünk. Az európai országok nagy része ebben a szakaszban tart, beleértve Magyarországot is.

A születési ráták bizonyíthatóan csökkennek, ha...

- ha a nők a családban és a társadalomban több hozzászólási jogot kapnak, és ha az anyaszerepen kívül számukra más alternatívák is megnyílnak. *igaz/hamis*
- ha elterjed a szexuális felvilágosítás és így a családtervezés. *igaz/hamis*
- ha az emberek életszínvonala csökken és ki tudják használni a jóléti gyermekvédelmi intézkedéseket. *igaz/hamis*
- ha nő a gyerekhalandóság, hiszen akkor egy generáció múlva kevesebb lesz a termékeny nő. *igaz/hamis*

4. A földrajztudomány története és megalapozó elméletei (2 pont, elemenként egy pont)

a) Mi az a környezeti determinizmus?

- Az az elmélet, amely szerint a környezet fizikai tulajdonságai (klíma, domborzat stb) alapvetően meghatározzák a társadalmak fejlődésének útját.
- Az az elmélet, amely szerint a környezet fizikai tulajdonságai (klíma, domborzat stb) az egyedüli meghatározói a társadalmak tulajdonságainak.
- Az az elmélet, amely szerint a környezetvédelem a gazdaság legfontosabb célja.
- Az az elmélet, amely szerint a környezet tulajdonságait a társadalmi berendezkedés tulajdonságai determinálják.

b) Ki az alábbi földrajztudósok közül a környezeti determinizmus egy prominens képviselője?

- Linda McDowell
- Alice Garnett
- Doreen Massey
- Ellen Churchill Semple

5. Egy kis földtörténet (2 pont, elemenként egy pont)

a) Több, mint két milliárd évvel az ember megjelenése előtt szinte semmi oxigén nem létezett 2,3-2,4 milliárd év körül az oxigén hirtelen növekedésnek indult, amit néven szoktunk emlegetni.

- A Kis Oxidációs Esemény
- A Nagy Oxigenizációs Esemény
- A Sápadt Nagy Paradoxon
- Médea hipotézis

b) Az egyik jelenleg is széleskörűen elismert tudományos elmélet szerint az oxigén képződését az óceáni okozták, melyek az első fotoszintetizáló lények voltak, tehát széndioxidot fogyasztottak és oxigént termeltek.

- Retrovírusok
- Cianobaktériumok
- Helicobaktériumok
- algák

6. Mely európai országokra jellemzőek az alábbi leírások? (4 pont, elemenként egy pont)

a) Nem tagja az Európai Uniónak, Európa egyik legnagyobb életszínvonallal rendelkező országa, ráadásul halászata is vezető helyen áll Európában.

- Egyesült Királyság
- Svájc
- Norvégia
- Dánia

b) Nem euró a pénzneme, nyitott gazdasága, nagyon fejlett mezőgazdasága van és ehhez az országhoz tartozik Grönland szigete.

- Dánia
- Norvégia
- Svédország
- Izland

c) Nem tagja az Európai Uniónak, egyik legkisebb népességű ország a kontinensen, turizmus központú gazdasággal.

- Dánia
- Svédország
- Svájc
- Izland

d) Nem euró a pénzneme, két évszázada nem vett részt háborúban, gépgyártása és nehézipara a mai napig jelentős.

- Svédország
- Izland
- Dánia
- Finnország

7. Mely közel-keleti országokra jellemzőek az alábbi leírások? (4 pont, elemenként egy pont)

a) A startupszektor egyre nagyobb jelentőségű ennek az országnak a gazdaságában, de a gyógyszergyártás és a turizmus is fontos gazdasági tényezők, nyersanyagokból nagyrészt importra szorul.

- Libanon
- Omán
- Izrael
- Szíria

b) Az egyik legkisebb gazdaság a Közel-Keleten, szintén importra szorul nyersanyagokból, királyság az államformája.

- Libanon
- Izrael
- Jordánia
- Egyiptom

c) A kőolajexport a gazdaság legfontosabb alapja, magas életszínvonalat eredményez, állami prioritás a gazdaság diverzifikációja, ami miatt a régió egyik legdiverzebb gazdaságú országa.

- Izrael
- Szaúd-Arábia
- Egyesült Arab Emírségek
- Libanon

d) A kőolajexporttól szinte teljesen függő kisország, amely nem tudja sikeresen diverzifikálni a gazdaságát.

- Izrael
- Libanon
- Irán
- Kuvait

8. Globális kihívások: Igaz vagy hamis? (4 pont, elemenként egy pont)

A Montreáli Jegyzőkönyv a nemzetközi környezetpolitika egyik legsikeresebb egyezménye.

A Montreáli Jegyzőkönyv a szén-dioxid kibocsájtást szorította vissza.

A Montreáli Jegyzőkönyv miatt jelentősen csökkent a CFC-gázok kibocsátása.

Margaret Thatcher az 1989-es ENSZ-ben elmondott beszédében ellenezte az egyezményt, ami miatt az majdnem meghiúsult.

Maximum pontszám: 32